Муркаш район хаҫачĕ

Ҫĕнтерӳ ялавĕ

1944 ҫулхи майӑн 5-мĕшĕнчене тухать

91 (7408) № ✻ Шӑмат кун, 2006 ҫулхи октябрĕн (юпа) 28-мĕшĕ ✻ Хакĕ ирĕклĕ

Октябрĕн 29-мĕшĕнче – Автомобиль транспорчĕн ĕҫченĕсен кунĕ

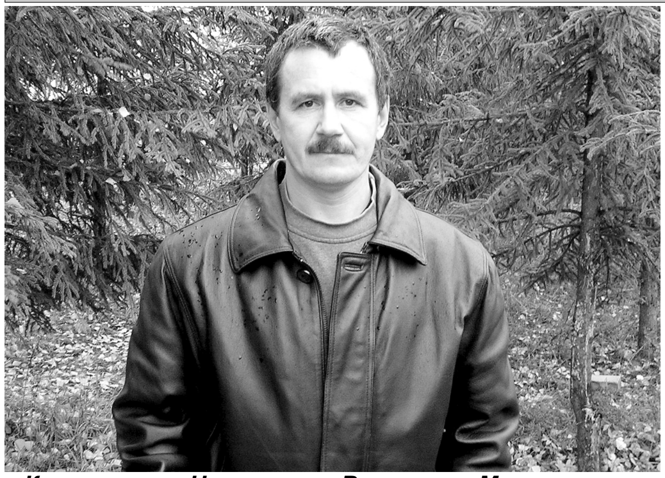

Константин Николаевич Васильев «Моргаушавтотехсервис» предприятире вӑй хурать. Вӑл – КамАЗ-55102 водителĕ. 1985 ҫултанпа ҫак предприятире. Водительте вара 1984 ҫултах ĕҫлеме тытӑннӑ. Малтанхи вӑхӑтра ЗиЛ автомашинӑпа тӑрӑшнӑ. Шанса панӑ техникӑна яланах юсавлӑ тытать, тĕрĕс-тĕкел ĕҫлеттерет.

АВТОМОБИЛЬ ТРАНСПОРЧĔН ХИСЕПЛĔ ĔҪЧЕНĔСЕМПЕ ВЕТЕРАНĔСЕМ!

Сире хӑвӑрӑн професси уявĕ ячĕпе чун-чĕререн саламлатӑп. Районти водительсен районӑн экономикӑпа социаллӑ аталанӑвне пысӑк тӳпе хываҫҫĕ. Кашни ҫыннӑн пурнӑҫĕ, предприятисемпе организацисен ĕҫĕ-хĕлĕ сирĕн кулленхи тӑрӑшуллӑ ĕҫĕрпе ҫыхӑннӑ. Пассажирсене ҫитес ҫĕре илсе ҫитеретĕр, инҫе ҫула кӑсketсе, ҫынсен тĕл пулӑвне ҫывӑхлататӑр, пĕтĕм ĕҫе вӑхӑтра пурнӑҫлама тӑрӑшатӑр. Чылай чухне кӑткӑс условисенче вӑй хуратӑр, умри тĕллевсене пурнӑҫлатӑр. Хӑвӑрӑн ĕҫĕрте йӑнӑшма юраманнине асрах тытатӑр, мĕншĕн тесен сирĕн ĕҫĕр вуншар, ҫĕршер ҫын пурнӑҫĕпе ҫыхӑннӑ. Тавах сире профессионализмшӑн, пархатарлӑ ĕҫĕршĕн.

Район умĕнче тӑракан паянхи задачӑсенчен пĕри вӑл - ҫулсем тумалла тата юсамалла, вĕсене йĕркеллĕ тытса тӑмалла. Чӑваш Республикин Президенчĕн Н.В.Федоровӑн Чӑваш Республикинче автомобиль ҫулĕсене тӑвассине хӑвӑртлатмалли мерӑсем ҫинчен калакан Указĕ вара ҫак тĕллеве кĕске вӑхӑтрах пурнӑҫа кĕртме пулӑшать. Ҫапла майпа ҫул ҫинче хӑрушлӑх чакать, автотранспортпа усӑ курассин шанчӑклӑхĕ татах та ӳсет.

Эсир малашне те хӑвӑрӑн тивĕҫĕре чун-чĕре хушнӑ пек тӳрĕ кӑмӑлпа пурнӑҫласса шанас килет. Пурнӑҫра сирĕн сывлӑх, ĕҫре ӑнӑҫу, ҫемьере килĕшӳ сунатӑп. Ҫулӑр сирĕн яланах телейлĕ те такӑр, кун-ҫулӑр вӑрӑм пултӑр.

Район пуҫлӑхĕ Ю.А. ИВАНОВ.

Диспансеризаци ыйтӑвĕсемпе

Сывлӑхшӑн вӑхӑтра тӑрӑшмалла

Сывлӑх чи хакли тетпĕр те, пĕлетпĕр-и-ха ӑна пур чухне те мала хума? Халĕ, диспансеризаци тапхӑрĕ пынӑ май, халӑх ӑна еплерех йышӑнать? Ҫак тата ытти ыйту тавра калаҫма ыйтрӑм эпĕ "Муркаш районĕн тĕп больници" муниципаллӑ сывату учрежденийĕн тĕп врачĕн ҫумне А.Н. ЧИНОВНИКОВАНА.

– Алина Петровна, хушма диспансеризацие камсене кĕртнине аса илтерĕр-ха, тархасшӑн?

Пурнӑҫра чи хакли – сывлӑх. Вӑл пулмасан ҫынна мул пурри те савӑнтармĕ. Ҫавӑнпа та сывлӑха куҫ пек упрамалла. Сывлӑхлӑ пулас тесен чи малтан сыв пурнӑҫ йĕркине пӑхӑнмалла.

Чылайӑшĕ пĕлет ĕнтĕ, хушма диспансеризаци апрелĕн 1-мĕшĕнче пуҫланчĕ. Ҫак тĕрĕслев категорине 35-55 ҫулсенчи бюджетра вӑй хуракансем кĕреҫҫĕ. Тĕплĕнрех калас пулсан, вĕрентӳпе культура, сывлӑха сыхлас, социаллӑ пулӑшу панӑ ҫĕрте вӑй хуракансене тĕрĕслеме пӑхнӑ.

– Ку енĕпе районта лару-тӑру епле-рех?

– Пирĕн районта 863 ҫынна диспансеризацилеме палӑртнӑ. Паллах, ку район шайĕнче пысӑк мар. 663-шĕн пирĕн пата килмелле, 200-шĕн – Мӑн Сĕнтĕр больницине.

Паянхи кун тĕлне хушма диспансеризацие 370 ҫын вĕсленĕ. 425-шĕ пуҫланӑ, анчах та пур специалист патне ҫитеймен-ха. Пĕтĕмпе вара тӑхӑр специалист тĕрĕслевĕ витĕр тухмалла. Эпĕ, врач пулнӑ май, ҫакӑ питĕ лайӑх тесе шутлатӑп. Мĕншĕн тесен диспансеризаци тĕрĕслевĕнче чирсен малтанхи тапхӑрне тупса палӑртасси, сиплесси тĕп вырӑнта. Ĕ диспансеризацире питĕ тĕплĕн те тарӑннӑн тĕрĕслетпĕр тесе калас килет.

Медицина тĕрĕслевĕнче професси чирĕсене тупса палӑртасси ҫине тимлĕх уйӑраҫҫĕ, ҫак ĕҫе юрӑхсӑр е юрӑхлӑ пулнине пĕтĕмлетеҫҫĕ.

Диспансеризацире пĕр ҫын нумай енлĕ тĕрĕслев витĕр тухать. Ӑна уролог, эндокринолог, невропатолог, окулист, акушер-гинеколог, хирург, ЭКГ, флюорографи, лаборатори, 40 ҫултан иртнĕ хĕрарӑмсене кӑкӑр УЗИ тӑваҫҫĕ.

Медицина тĕрĕслевĕнче уролог, УЗИ тĕрĕслевĕсем ҫук тата юнри сахӑр, холестерин шайĕсене тупса палӑртмаҫҫĕ.

– Ҫак ĕҫе вĕҫлесен вӑл е ку чир тупӑнни палӑрать-и?

– Ҫапла, диспансеризацие вĕҫленĕ май, пĕтĕмлетӳ ушкӑнсем ҫине уйӑраҫҫĕ. Палӑртатӑп, пĕтĕмлетӳ участоки терапевт е пĕтĕмлетӳ практика врачĕсем тӑваҫҫĕ.

Пĕрремĕш ушкӑна сыввисене кĕртеҫҫĕ, вĕсем 42 ҫын. Иккĕмĕшне – чире пуҫарма пултаракан факторсемпе ҫывӑх пулнисене. Ун пеккисем 47-ĕн палӑрчĕҫ. Виҫҫĕмĕш ушкӑнра чир паллисем тупӑннӑ ҫынсем шутланаҫҫĕ, вĕсен хисепĕ 172-пе танлашрĕ. 109 ҫын тӑваттӑмĕш ушкӑнра пулчĕ, вĕсем стационарта сиплемелли чирсемпе чирлекенсем. Пиллĕкмĕшĕ вара шаларах кайнӑ чирсемпе чирлекенсем пулаҫҫĕ, ун пеккисем хальлĕхе палӑрманха.

(Вĕҫĕ 6-мĕш стр.).

Октябрĕн 30-мĕшĕ – Политика репрессине пула инкек тӳснисене асӑнмалли кун

«Тимлĕхсĕр хӑвармастпӑр»

Никам та ҫуралсан хӑйĕн шӑпи мĕнле килсе тухассине пĕлмест. Аслӑ ӑрури ҫынсен те вӑл телейлĕх пулмарĕ. Иртнĕ ĕмĕрĕн 30-мĕш ҫулĕсенче политика репрессине пула миҫе ҫыннӑн шӑпи хуҫӑлмарĕ-ши? Шӑпи кӑна-ши? Кӑҫалхипе 16 ҫул ĕнтĕ РФ Правительствин ятарлӑ постановленийĕпе килĕшӳллĕн октябрĕн 30-мĕшĕнче Политика репрессине пула инкек тӳснисене асӑнмалли кун тесе паллӑ тӑватпӑр. Айӑпсӑр айӑпланнисен ырӑ ятне те каялла тавӑрчĕ ĕнтĕ ҫĕршывӑмӑр. Ҫак кун вара паян политикӑри кашни утӑм этем шӑпипе ҫыхӑнни, ӑна тĕрĕс тумалли пирки ас илтерет. Миҫен вĕсем районта чĕрере ыйвӑр ас илӳ юнисем? Ҫак ыйтуран пуҫларӑмӑр та хамӑрӑн калаҫӑва ЧР Сывлӑх сыхлавĕн тата социаллӑ аталану министерствин пирĕн районти социаллӑ хӳтлĕх пайĕн пуҫлӑхĕпе Н.П. ПЕТРОВАПА:

– Политика репрессине пула инкек тӳснисем паян районта 74-ӑн. Ҫулсем иртнĕҫемĕн вĕсен сывлӑхĕ те хавшасах пырать. Ҫакӑ хӑех вĕсене тимлĕх ытларах кирли пирки калать.

– Нина Пантелеевна, патшалӑх категорине кĕрекенсем валли ҫӑмӑллӑхсем пӑхса хӑварнӑ. Унпа тивĕҫтересси районта епле пырать?

– Чи малтанах ҫакна каласа хӑвармалла. Реабилитациленнисемпе репрессие пула инкек тӳснисен темиҫе ҫӑмӑллӑхпа усӑ курма право пур, мĕншĕн тесен вĕсем хушшинче вӑрҫӑ ветеранĕсем те, пĕтĕмĕшле чире пула инвалида тухнисем те, Аслӑ Отечественнӑй вӑрҫӑ ветеранĕсемпе инваличĕсем те пур. Ҫав 74 ҫынран вара 64-шĕ хӑйсене тивĕҫекен пулӑшуран реабилитацисемпе политика репрессине пула инкеке тӳснисене тивĕҫекен социаллӑ пулӑшусене суйласа илчĕҫ. Ҫак пулӑшупа вĕсем уйӑхсерен укҫан паракан тӳлеве илеҫҫĕ: 1220 тенкĕ.

Унта малтан пулӑшупа илнĕ ҫак тĕслĕхсем кĕреҫҫĕ: эмеле ҫур хакпа илни (245 тенкĕ), ҫул ҫӳремеллли пĕрлехи социаллӑ билет хакĕ (100 тенкĕ), тӳлевсĕр шӑл лартмалли сумма (60 тенкĕ), хуласем хушшинче ҫула тухнин тӳлевĕ (150 тенкĕ), пурӑнмалли ҫурт-йĕрпе коммуналлӑ пулӑшусен тӳлевĕ (665 тенкĕ). Асӑннӑ суммӑсӑр пуҫне ҫавӑн пекех вĕсене телефон тӳлевсĕр кĕртсе параҫҫĕ.

Асӑннӑ категорие кĕрекенсенчен 10-шĕ вара федераллӑ шайри ҫӑмӑллӑхсене суйласа илчĕ.

Асӑну кунне районта епле иртерме палӑртнӑ?

– Ҫитес тунти кун, октябрĕн 30-мĕшĕнче, реабилитациленнисемпе политика репрессине пула инкек тӳснисене 11 сехете районти историпе краеведени музейне чĕнетпĕр. Кунта район пуҫлӑхĕпе Ю.А. Ивановпа тĕл пулу пулать. Ҫак куна асӑнса ҫавра сĕтел хушшинче пĕрле пуҫтарӑнса чуна уҫса калаҫӑпӑр.

– Тавах калаҫушӑн.

Л. ПАВЛОВА калаҫнӑ.

ЧР Президенчĕн стипендиачĕсем

Пултарулӑхпа палӑрса тӑрать

Сӑн ӳкерчĕкре эсир И.Н. Никитин предпринимателĕн «Никита» автостанцийĕн водительне Анатолий Николаевич Андреев водителе куратӑр. Шанса панӑ ĕҫе ответлӑха туйса пурнӑҫлама хӑнӑхнӑ вӑл, ҫынсене илсе ҫӳремелли «Газель» автомашинине яланах юсавлӑ тытать. Ахальтен мар ĕнтĕ вӑл Чӑваш Республикин Президенчĕн стипендине илме тивĕҫ пулнӑ.

В. ШАПОШНИКОВ сӑн ӳкерчĕкĕ.

Раҫҫейре

"Хĕллехи" вӑхӑт пуҫланать

Октябрĕн 29-мĕшĕнче Раҫҫейĕн мĕн пур территорийĕнче сехет йĕппине вырӑнти вӑхӑтпа 03:00 сехетре пĕр сехет каялла куҫараҫҫĕ.

РФ Правительстви палӑртнӑ вӑхӑта шутламалли йĕркепе килĕшӳллĕн октябрь уйӑхĕн 29-мĕшĕнче Раҫҫей территорийĕнче "ҫуллахи" вӑхӑт тапхӑрĕ вĕҫленет. "Хĕллехи" тата "ҫуллахи" вӑхӑта 110 ытла ҫĕршывра куҫаҫҫĕ.

Темиҫе ҫул каялла Патшалӑх Думи ҫакӑ ҫынсен сывлӑхне сиен кӳрет тесе сехет йĕппине тапхӑр-тапхӑр куҫарассине пӑрахӑҫлама сĕннĕ, пĕлтерет "Интерфакс". Ҫапах та пуҫарӑва пурнӑҫа кĕртмен, мĕншĕн тесен ученӑйсем ҫын биоритмĕ урӑх вӑхӑта куҫсан хытах сиенленнине ҫирĕплетеймен.

Ҫĕнĕлĕх

Паян Шупашкара пĕтĕм тĕнче пӑхать

Кĕҫнерни кун "Интернет-вещание Чувашской Республики" портал хута кайрĕ. Ӑна ЧР Президенчĕ Н.В. Федоров пуҫарнипе ЧР культура, наци ĕҫĕсен, информаци политикин тата архив ĕҫĕн министерстви; Госкомҫыхӑну; "Чӑваш" телерадиокомпани тата "Инфолинк" фирма пĕрле ĕҫленипе тунӑ.

Ҫапла вара чӑваш сӑмахĕ тĕнчене тухрĕ теме юрать. Паян Чӑваш телерадиокомпани хатĕрленĕ радио тата телепередачӑсене тӳрĕ эфирта тĕнчен кирек хӑш кĕтесĕнче те пӑхма, итлеме пулать. Ҫакна валли Интернетпа ҫыхӑнтарнӑ компьютер кӑна кирлĕ.

Чӑваш Республики тĕнчери информаци уҫлӑхĕнче хӑйĕн вырӑнне йышӑнчĕ. Аякри чӑвашсемшĕн ку пулӑм уйрӑмах пĕлтерĕшлĕ. Вĕсем паян тӑван чĕлхепе янӑракан радио тата телепередачӑсене килтен тухмасӑрах итлеме, пӑхма пултараҫҫĕ.

ЧР культура, наци ĕҫĕсен, информаци политикин тата архив ĕҫĕн министрĕ П.С. Краснов ҫĕнĕ порталпа паллаштарнӑ май ҫак ĕҫе пысӑка хурса хакларĕ.

Пурӑна киле ҫак порталта уйччен эфира тухнӑ передачӑсемпе паллашма та май пулĕ. Архиврa 20 пин сехет ытла телепрограмма е 80 пин сехет ытла радиопрограмма упранмалла. Халĕ телерадиокомпанире 1939 ҫултанпа эфира тухнӑ пĕлтерĕшлĕ передачӑсене цифра режимне куҫарас ĕҫсем пыраҫҫĕ.

Юлашкинчен сире, хисеплĕ вулакансем, портал адресне пĕлтермелли ҫеҫ юлать: **chuvashia-tv.ru**.

Хĕллехи сезона уҫнӑ май

Сунарҫӑсем канашлаҫҫĕ

Кӑҫал хĕллехи сезон ноябрĕн 4-мĕшĕнче уҫӑлать. Ҫавна май районти сунарҫӑсен сунар сезонĕ уҫӑлас умĕнхи пухӑвне районти «Моргаушавтотехсервис» предприятире ноябрĕн 3-мĕшĕнче иртерме пӑхнӑ. Унта пухӑннисем сунар йĕркисем, пӑшалпа асӑрхануллӑ усӑ курасси тата ытти ыйтусем пирки калаҫĕҫ. Вӑл предприятин актовӑй залĕнче 10 сехетре пуҫланать. Сунарҫӑсем ҫав кунах сунара тухма путевкӑсем илме пултарĕҫ.

Хамӑр инф.

Юбилей

Саламлатпӑр

Муркашри тĕп больницӑра ача-пӑча тухтӑрĕ пулса ĕҫлекен **Лия Григорьевна ЖУКОВАНА** 50 ҫулхи юбилейĕ ячĕпе чун-чĕререн, ӑшшӑн саламлатпӑр, ӑнӑҫусем, ырлӑх-сывлӑх, телей сунатпӑр.

Муркашри тĕп больница администрацийĕпе профсоюз комитечĕ.

Шаптак Муркаш ялĕнче пурӑнакан **Алевтина Матвеевна ЯРДЫКОВАНА** 70 ҫул тултарнӑ ятпа ӑшшӑн саламлатпӑр.

Юратнӑ анне, кукамай, сана вӑрӑм ĕмĕр, канлĕ ватлӑх, ҫирĕп сывлӑх, ыксĕлми телей сунатпӑр.

Салампа ачисем, кинĕсем, кĕрӳшĕ, мӑнукĕсем, тӑванĕсем.

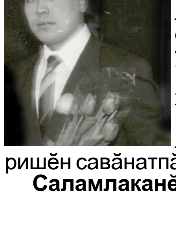

Мулкачкасси ялĕнче пурӑнакан **Константин Петрович МЯСНИКОВА** ҫитсе килекен 50 ҫул ячĕпе тулли кӑмӑлпа, чи ӑшӑ сӑмахсемпе саламлатпӑр. Санӑн кун-ҫулу вӑрӑм та тумхахсӑр, сывлӑху ҫирĕп пултӑр. Пурнӑҫ ҫулĕпе ӳлĕмрен те хальхи пекех шанчӑклӑн утмалла пултӑр, мĕн ĕмĕтленни ҫитсе пытӑр, хуйха-суйха, чир-чĕре пĕлмесĕр пурӑнма Турри вӑй-хал парса пытӑр сана. Ҫемьере яланах килĕшӳ, тулӑх пурнӑҫ пултӑр, эпир сана юрататпӑр, эс пурришĕн савӑнатпӑр.

Саламлаканĕсем: мӑшӑрĕ, 3 ачи, Нина, Миша, Римма тата вĕсен мӑшӑрĕсемпе ачисем.